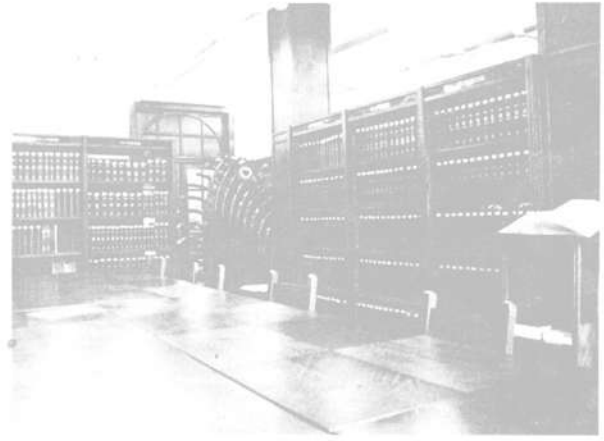

Olvasótermi részlet

Kézikönyvtári részlet

Az IIF Program és egyéb fejlesztési munkák keretében már három éve építik saját adatbázisaikat, jelenleg kb. 20 különböző nagyságú adatbázisuk megközelítően 100 ezer rekordot tartalmaz.

Az ALEPH integrált könyvtári szoftvernek a feldolgozási, lekérdezési, kölcsönzési moduljait, valamint az adatkarbantartási, naplózási funkcióit használják üzemszerűen, előkészítés alatt áll a többi folyamat bevezetése is. Számítógépesítve van a folyóiratrendelés, -érkeztetés, és a teljes egyetemi folyóirat-állományról naprakész tájékoztatást tudnak adni a könyvtárban olvasóiknak, de az egyetemi hálózatra már rákapcsolt egyéb felhasználóknak, érdeklődőknek is.

Pungor Ernő akadémikus megnyitójában hangsúlyozta, hogy manapság, az információrobbanás időszakában már elképzelhetetlen, hogy a kutatók, oktatók, de még a diákok is, a számítógépek segítségével nélkül át tudják tekinteni a nekik szükséges információkat. Csak az ő szűkebb szakterületén, a

kémiai analitika tudományában évi 40 ezer közlemény lát napvilágot. Ezért is szolgál most nagy öröme ennek az új létesítménynek a megnyitása, amely még a további fejlesztésekkel együtt nagy szolgálatot tehet az oktatás, kutatás ügyének. Minden egyetemen arra kell törekedni, hogy ezzel az óriási információáradattal korszerű megoldásokkal megküzdjenek. Kihangsúlyozta a többi hazai műszaki könyvtárral való együttműködés szükségességét, amelynek érdekében ő, mint az OMFB elnöke mindent meg fog tenni.

Végül megköszönte mindenkinek a könyvtárban, aki ezt a fejlődést kezdeményezte, megkezdte, folytatta és megvalósította. Elsősorban a könyvtár igazgatójának.

A könyvtár fejlesztéséről, a bővítésről, a számítógépes könyvtári integrált rendszerről részletes ismertetéseket, tanulmányokat közlünk egy későbbi számunkban. — A szerk.

G. V.

OnDisc '91

A *Hypermedia Systems* és a *Számalk* 1991. október 16–17-én rendezte meg az OnDisc konferenciasorozat második rendezvényét. A konferenciát ezúttal a Compfair kiállításához kapcsolódva a kőbányai vásárváros konferenciatermeiben tartották. Talán a gazdálkodó szervezetek jelenlegi teherviselő képességéhez képest túl magas részvételi díj lehetett az oka, hogy a résztvevők létszáma ezúttal mérsékelte volt. Ennek ellenére és a kisebb-nagyobb szervezési döccenők dacára a rendezvény sikeresnek volt mondható.

Dél előtt mindkét napon plenáris ülés volt, délután pedig két párhuzamos szekcióban folytak az előadások és bemutatók.

A konferencia első napjának jelentős társadalmi eseménye a *Magyar CD-ROM Felhasználók Klubja* megalakulásának kimondása. A klub a *Magyar Könyv-*

tárosok Egyesülete és a *Neumann János Számítógéptudományi Társaság* közös szervezeteként kíván működni. Az elképzelések szerint háromféle tagság lesz. Az egyéni tagság egyelőre ingyenes, a nem profitorientált intézmények testületi tagsági díja alacsonyabb, a CD-ROM előállító és terjesztő vállalkozásoké magasabb.

Az előadások sorát *Brückner Huba* (IDG Lapkiadó Kft.) nyitotta meg, aki az információtechnika műszaki fejlődését vázolta, jó alapot teremtve ezzel a későbbiek megértéséhez azok számára, akik ezen a műszaki területen még nem kellően tájékozottak.

Az első külföldi előadó *John Albright* (Online Computing, USA) volt, aki cége CD-ROM adatbázis-előállító tevékenységét ismertette. Ők készítették elő CD-ROM kiadásra például a *Books in Print Plus* és a *Books out of Print* adatbázisokat, valamint a német, a

brit, a holland és a francia nemzeti bibliográfiát. Felajánlotta cége részvételét a magyar nemzeti bibliográfia esetleges CD-ROM-ra vitelében. Cégének fontos tapasztalata, hogy az OCR-technika még mindig nem elég megbízható, jelentős utóellenőrzést igényel, ezért ők még ma is a bebillentyűzést részesítik előnyben a gépi adathordozóra vitelnél.

John Simpson (BRS Software, USA) volt a következő előadó. Ismertette ennek a Maxwell-csoport keretében nemrég önálló céggé vált szoftverháznak a tevékenységét. Elmondta, hogy az eredetileg nagygépes BRS információkereső programrendszert alkalmassá tették mikrogépes és CD-ROM adatbázisok kezelésére, és gyors ütemben fejlesztik tovább. Bemutatta cége magyarországi képviselőtevékenységét a SZTAKI-t.

Predrag Pavličić, az Information Technology Supply (Nagy-Britannia) kelet-közép-európai képviselője zárta az első nap délelőtti CD-ROM hálózati rendszerekről tartott előadásával.

A délután a magyar előadóké volt. Az egyik szekcióban *Matlák Tamás* ismertette a Hypermedia Systems CD-ROM és multimédia kiadási terveit, *Nagy György Imre* a Tudorg CD-ROM kiadói tevékenységét, majd *Nagy Zoltán* (KSH) az 1990-es népszámlálási adatok tavaly, az első OnDisc konferencián bejelentett CD-ROM-ra vitelének jelenlegi állását. Végezetül ismét *Predrag Pavličić* kapta meg a szót, aki ez alkalommal a cége által forgalmazott CD-ROM kiadványok gyakorlati bemutatásával illusztrálta délelőtti elhangzott előadását.

A másik szekcióban *Geges József* a Tudorg CD-ROM terjesztői kereskedelmi tevékenységét ismertette. *Szalkai Istvánné*, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Könyvtárában néhány hete üzembe állított MultiPlatter CD-ROM hálózati rendszert (az európai kontinens első ilyen rendszerét) mutatta be, amelynek a tapasztalatai komoly segítséget jelentenek a Budapesti Műszaki Egyetemen és az Országos Műszaki Könyvtárban a közeljövőben telepítendő két hasonló rendszer létrehozói számára. Végül *Karetki Gábor* az Országos Találmányi Hivatal CD-ROM szolgáltatásait mutatta be, *Biszák Sándor* pedig az Arcanum BT CD-ROM kiadói terveit.

Míg a konferencia első napján a CD-ROM technika állt az érdeklődés homlokterében, a második nap a

multimédia rendszerek jegyében telt el. Az egymás utáni előadók végigjárták az ismert multimédia technikák sorát. Ezt a plenáris ülésen *Gerő Péter* (Pixel Interactive) nyitotta meg, aki látványosan illusztrált, lebillincselő előadásában a "legősibb", immár többéves múltra visszatekintő multimédia technikát, az IV-t (Interactive Video) mutatta be, ilyen technikával készült audiovizuális oktatási anyagokat ismertette.

Ezután *Mathias Ebert* (Intel) ismertette a DVI- (Digital Video Interactive) technikát és az e technika céljaira az Intel által kifejlesztett VLSI áramkört.

Peter Stipsitz (IBM Austria) a CD-ROM XA (CD-ROM Extended Architecture) rendszert mutatta be, amelyet az IBM támogat, megemlítve, hogy emellett cége az Intellel karöltve támogatja a DVI rendszert is. Számos, részben már működő, nagyjából még csak tervezett nagyközönségi tájékoztatóeszközt és kereskedelmi reklámeszközt ismertetett, amelyek a DVI-technikán alapulnak, kezelőeszközük az érintést érzékelő képernyő, illetve az az IBM kifejlesztette képernyőelötét, amely a hagyományos képernyőt érintést érzékelővé teszi, és egy részüknek hipermedia jellegű szoftverük van.

Hunya Péter zárta a délelőtti a Tudorg multimédia-terveinek ismertetésével.

Délután az egyik szekcióban *Peter Stipsitz* illusztrálta bemutatóval délelőtti előadását. A másik szekcióban *Keshishian* illusztrált előadásában a Commodore néhány hónapja bejelentett és most piacra került CDTV (Compact Disc Television) rendszerét mutatta be. Elmondta, hogy ennek a nagyközönségi rendszernek a tervezett magyarországi ára a képmagnók árának nagyságrendjébe esik. Végül *Németh László*, a Philips magyarországi kirendeltségének igazgatója ismertette a régesrég bejelentett, évekig halogatott, de most végre piacra került CD-I (Compact Disc Interactive) rendszert (hazai forgalmazása 1992 tavaszán kezdődik) és a Philips igazi újdonságát, a DCC (Digital Compact Cassette) rendszert.

A kiadott programban szerepelt még az Apple termékeinek ismertetése is, de *Bedő Árpád* előadása az addigra túlságosan megcsappant érdeklődés miatt elmaradt.

Válas György

Egy új, hazai, tudománymetriai folyóirat

→A tudományos alap kutatás tényeiről kíván tájékoztatni egy újonnan főlépő időszerű sajtótermék, az MTA Könyvtára kiadásában megjelenő, *Impakt* c. bulletin? hírlévél? információs-dokumentációs közlöny? A műfaj bizonytalan, de ezt nem lehet rossz néven venni egy hazai mezőkön is egyre erősödő tudományág, a tudománymetria fő műhelyének új publikációjától. Hiszen egyelőre a 0-val jelölt próba-

számot tartjuk kezünkben, amely éppen csak ízelítőt kínál a továbbiakban figyelemmel kíséreni szándékozott témakörökből. Idézettségi klasszikusok, a világ tudományos termésének topográfiai megoszlása, a társszerzőség némely kérdései, a tudományos teljesítmény tudománymetriai mutatói, egy szakmai fórumon végzett közvélemény-kutatás eredményei szerepelnek a füzetecske tucatnyi oldalán.